

ת"פ 7957/08/11 - מדינת ישראל - רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול נגד איל גרשון קדמון, (-)

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ת"פ 7957-08-11
28 אפריל 2015

לפני: כב' השופט יוסף יוספי

מדינת ישראל - רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול
ע"י ב"כ: עו"ד אייל נון

המאשימה:

נגד

איל גרשון קדמון, (ת.ז. - 054528229
ע"י ב"כ: עו"ד אורון מאירי

הנאשם:

הכרעת דין

1. בהתאם לסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982, הנני מודיע כי החלטתי לזכות את הנאשם מביצוע שתיים מן העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, ולהרשיע אותו בעבירה של אי מתן תלושי שכר לעובדיו.

לנאשם יוחסו עבירות של אי תשלום שכר מינימום, העסקה ללא התקשרות בחוזה עבודה בכתב ואי מסירת תלושי שכר, והכל בניגוד להוראות סעיפי החוק דלהלן:

סעיפים 2(א) ו- 14 לחוק שכר מינימום, תשמ"ז - 1987,

סעיפים 1ג', 2(ב) לחוק עובדים זרים, (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), תשנ"א - 1991,

סעיף 24 לחוק הגנת השכר, תשי"ח - 1958,

סעיף 2(ב)7 לחוק עובדים זרים, (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), תשנ"א - 1991.

העבירות יוחסו לנאשם ביחס ל-3 עובדים זרים, לאחר שביום 20/8/08 נמצאו שני עובדים בחוות דגים בשם "דגי מון" בקיבוץ משואות יצחק.

עמוד 1

על פי כתב האישום, הנאשם לא שילם לעובדים אלה שכר מינימום עבור עבודתם בחודש 6/08. בנוסף, הנאשם העסיק את עובד מספר 1 בכתב האישום עד ליום 20/8/08 מבלי למסור לו חוזה העסקה כנדרש, וכן העסיק את העובד מספר 3 עד ליום 1/6/08 מבלי למסור לו חוזה העסקה כנדרש.

הנאשם לא מסר לעובדים נשוא כתב האישור תלושי שכר, וזאת עד ליום 1/6/08.

2. בדיון ההקראה כפר הנאשם באישומים, ולכן התקיימה מסכת ראיות. מטעם המאשימה העידו **מר גיורא מויאל - מפקח במאשימה, מר שמעון זינג - ראש צוות במאשימה, ומר רועי ביטון - מרכז צוותי אכיפה במחוז דרום במאשימה ביחידת הסמך בטיפול עובדים זרים.**

מנגד, העיד הנאשם.

לאחר סיום מסכת הראיות סיכמו הצדדים את טענותיהם בכתב.

3. מהתמונה שנפרשה בפני בית הדין, וכפי שכבר צויין לעיל, עולה כי המאשימה לא הוכיחה את העבירות שיוחסו לנאשם בכתב האישום, למעט ביחס לעבירה של אי מתן תלושי שכר. ביחס לכל העבירות שיוחסו לנאשם בכלל, וביחס לעבירה של אי תשלום שכר מינימום בפרט, ניסתה המאשימה לבסס טענותיה על האמור בהודעתו של הנאשם לחוקר המאשימה מיום 24/8/08 (מא/8). בנוסף, צירפה המאשימה מסמך שנערך על ידה, בו פורט כי שלושת העובדים נשוא כתב האישום עבדו 248 שעות עבודה כל אחד בחודש 6/08, מה השכר ששולם להם, מה השכר לו היו זכאים והפערים ביניהם.

כבר בפתח הדברים יצוין, כי מעיון בהודעתו אכן מסר הנאשם כי חישב את שכרם של העובדים לפי 102 ₪ ליום עבודה ו-14 ₪ לשעה נוספת. דא עקא, שבאותה הודעה מסר הנאשם בין השאר את הדברים הבאים:

"...הם מקבלים שכר מינימום 21 ₪ לשעה בערך, יש לי הנהח"ש, הם (העו"ז) מגישים לי שעות ולפי זה אני משלם להם שכר, לאחר שהנהח"ש מכינים לי את התלושים, אני משלם לעו"ז במזומן..."

עוד הוסיף הנאשם ומסר בהודעתו, כי דובר בשכר נטו לאחר שהעובדים מורידים כבר אוטומטית את ההורדות עבור מגורים ונלוות וכן ביטוח רפואי, ובלשונו הוא:

"כל השכר אשר אני משלם לתאילנדים מבוסס אך ורק על הדיווחים שלהם ואחרי שקיזזתי להם את הוצאותיהם השוטפות אוכל, גז, מים, חשמל, שכ"ד וכד', אני מבין עכשיו אחרי שהסברת לי שזה טעות שזה לא מופיע בתלושי השכר ואני גם מבין שמפתח השעות לא יכול להיות 102 ₪ ליום ו-14 ₪ לשעה נוספת, אלא שכ"מ שבחוק ומזה להוריד להם את ההוצאות השוטפות..."

מהאמור לעיל עולה, כי המאשימה לא התייחסה בתחשיבה (נספח א') לסכומים אותם רשאי היה הנאשם לקזז. בנוסף, לא הוכח היקף עבודתם של העובדים נשוא כתב האישום בחודש 06/08. המאשימה לא ערכה את התחשיב לפי ימי עבודה באופן פרטני, ואף לא הבדילה בין שעות רגילות לשעות נוספות. המאשימה אף לא סתרה את טענתו של הנאשם הנתמכת במסמכים (נ/1), ולפי העובד מס' 3 נשוא כתב האישום עבד אצלו רק מעט למעלה משבוע בחודש זה, עד שברח ביום 12/6/08, וממילא רשאי היה לקזז לו כספים בגין אי מתן הודעה מוקדמת.

בנוסף, ציינה המאשימה במסמך שערכה כי שכר המינימום השעתי בתקופה הרלוונטית עמד על 19.95 ₪ ברוטו לשעה, ובהודעתו למאשימה מסר הנאשם כי שילם לעובדיו לפי שכר של 21 ₪ לשעה.

4. כמו כן, מעיון בתלושי השכר של העובדים בכלל ובתלוש השכר בגין חודש 6/08 בפרט עולה, כי לעובדים שולמו סכומים גבוהים יותר ממה שציינה המאשימה במסמך שערכה, וזאת אף ללא ניכויים כלשהם.

אומנם, אין בתלושים פירוט ביחס לשעות העבודה מדי יום, אך נזכיר כי מדובר בתקופה שקודמת ל**תיקון 24 לחוק הגנת השכר**, שנכנס לתוקף בחודש 2/09.

המאשימה לא הוכיחה את היקף שעות עבודתם של העובדים, וממילא לא הצליחה לסתור את האמור בתלושי השכר. עוד ראוי לציין, כי בסיכומיה טענה המאשימה שחישוב שכרם של העובדים היה שעתי, בעוד בתחשיבה צוין שכר כולל לפי שעות חודשיות ולא יומיות. אין בידי לקבל את טענות המאשימה, לפיהן תלושי השכר אינם משקפים את השכר ששולם. ונזכיר כי הנאשם המציא למאשימה בזמן אמת את תלושי השכר ומסמכים נוספים **(מא/9 - מא/11)**, והאותנטיות שלהם לא נסתרה.

5. לאור כל האמור לעיל, המאשימה לא הוכיחה את היקף עבודתם של העובדים נשוא כתב האישום. בנוסף, לא היתה התייחסות נפרדת ביחס לעובד מספר 3, שברח לאחר מעט למעלה משבוע עבודה בחודש 6/08, והמאשימה התייחסה אליו כפי שהתייחסה לשני העובדים האחרים.

כמו כן, לא התייחסה המאשימה לזמני ההפסקות אשר ניתנו לעובדים; בהתאם לאמור בהודעתו של מר ישראל אבישי, עובד של הנאשם, שניתנה ביום הביקורת.

תחשיב המאשימה מתבסס על נתונים שלא הוכחו ביחס להיקף שעות עבודתם של העובדים. בנוסף, התייחסות המאשימה היתה למספר שעות העבודה בחודש, בעוד שהתחשיב היה צריך להיות מבוסס על שעות עבודה שבוצעו בכל יום.

כמו כן, המאשימה לא התייחסה לאמור בתלושי השכר, ולא פירטה ביחס לסכומים אותם רשאי היה הנאשם לקזז בגין מגורים, ביטוח רפואי ונלוות בזמנים הרלוונטיים. המאשימה גם לא התייחסה לטענת הקיזוז מצד הנאשם ביחס לעובד מספר 3 שברח לאלתר **(מא/11)**. בהקשר זה נציין, כי המאשימה אינה יכולה להסתמך על המכתב מטעם עמותת קו לעובד; באשר כותב המכתב לא הובא לעדות, ואף לא נגבתה ממנו הודעה.

עוד נוסף, כי רק במסגרת הודעתה שהוגשה במהלך הדיונים בתיק ובסיכומיה טענה המאשימה כנגד נפקות תלושי השכר. בנוסף, המדובר בטענות אשר כאמור לא הוכחו במסגרת מסכת הראיות, ואף במסגרת גביית הודעתו של הנאשם לא עומת הוא עם אמינותם.

במסגרת מסכת הראיות נחקר הנאשם בחקירה ראשית ובחקירה נגדית, והעיד כי הוא משלם לעובדיו מקדמות על חשבון השכר. הנאשם נשאל על השכר ששילם לעובדיו, ועומת עם האמור בהודעתו, לפיה שילם לכל עובד 102 ₪ ליום עבודה. הנאשם הכחיש זאת, וטען כי כפי הנראה זה היה התעריף הקודם ששילם בעבר בהיותו בגוש קטיף. דא עקא, ממילא אין בכך כדי להעלות או להוריד בשים לב לכל שפורט לעיל.

הנאשם הכחיש כי העסיק את העובדים נשוא כתב האישום במשך 248 שעות בחודש, והוסיף כי הוא שומר שבת, כי בשבת לא עובדים אצלו ויום שישי הוא יום עבודה קצר. גירסתו זו של הנאשם לא נסתרה, ויצוין כי העובדים לא נחקרו כלל.

הנאשם אף פירט כי היה מתבסס על רישומי העובדים ביחס לשעות העבודה ומשלם להם לפי דיווחיהם, וכי אף אחד מעובדיו לא התלונן בפניו מעולם. כפי שמסר בהודעתו וגם בעדותו, לעיתים שילם לעובדיו מקדמות על חשבון השכר בתחילת החודש בשקלים ובמזומן, וזאת לפי בקשתם. ובהגיע המועד לתשלום המשכורות, השלים לכל עובד את שכרו בהסתמך על הדיווחים שערך והגיש כל עובד.

6. לכל האמור לעיל יש להוסיף הערה בדבר התנהלות המאשימה, וזאת כמפורט להלן.

לתמיכה באישום בדבר אי תשלום שכר מינימום צורף לכתב האישום נספח א', בו פורט ביחס לכל עובד מספר השעות שעבד בחודש 6/08, השכר ששולם לו, השכר לו היה זכאי לפי החוק וההפרש ביניהם.

בדיון מיום 10.9.13 עלתה הטענה כי אין במסמך זה כדי לבסס את האישום ולו לכאורה. שהרי, באותו נספח א' לא פורט כמה ימים עבד כל עובד באותו חודש, וכמה שעות עבד בכל יום. ויודגש כי עסקינן בעובדים שעתיים, עובדה שאפילו לא צוינה בכתב האישום. לאור זאת, לא ניתן להבין מדוע נטען בכתב האישום לאי תשלום מלוא השכר.

לאור זאת, עוד באותו דיון, התחייב ב"כ המאשימה להגיש מסמך מפורט בתוך 7 ימים, וניתנה החלטה הקובעת זאת. דא עקא, מסמך מפורט כזה לא הוגש. בדיון מיום 24.12.13 התחייב שוב ב"כ המאשימה להמציא את המסמך המפורט בתוך 14 יום, ושוב ניתנה החלטה הקובעת זאת.

והנה, ביום 6.3.14 הגישה המאשימה הודעה, בה היא מודיעה כי לשיטתה אין צורך בפירוט נוסף של נספח א' לכתב האישום. באותה הודעה טענה המאשימה לראשונה כי היקף השכר המפורט בתלושי השכר אינו משקף את השכר ששולם לעובדים. ועוד הוסיפה, כי מספר שעות העבודה המפורט בנספח לכתב האישום חושב עפ"י הראיות שבידי המאשימה - עדות הנאשם וראיות נוספות כפי שיתבררו בבית הדין.

התנהלות זו של המאשימה לוקה בחסר, מאחר והיא התחייבה להגיש את נספח א' לכתב האישום כשהוא מפורט, ולא עשתה כן. בנוסף, ניתנו שתי החלטות מפורשות בנושא, והמאשימה הפרה אותן. וחשוב לא פחות; כתב האישום אמור להיות ערוך כך שהנאשם הקורא אותו יוכל להבין מה העבירה שעבר, על מנת להתגונן כראוי. כתב האישום דן לא נערך כך, המאשימה הבטיחה והתחייבה לתקנו, ולא עשתה כן.

וכך נדרש הנאשם להתגונן מפני אישום כללי, לפיו בחודש 6/08 היה עליו לשלם שכר כנקוב בכתב האישום, בעוד שהוא שילם שכר נמוך יותר. וזאת ללא פירוט של ימי העבודה ומספר השעות בכל יום, כשהמדובר בעובד שעתי.

מעבר לאמירה בדבר התנהלות המאשימה כמפורט לעיל שאינה ראויה, די היה בכך כדי להביא לזיכוי הנאשם בעבירה זו, אם כי במקרה דנן, היו שיקולים נוספים לזיכוי הנאשם כפי שפורטו לעיל.

7. ביחס לעבירה של אי מסירת תלוש שכר, מצאתי לנכון לקבוע כי יש להרשיע את הנאשם בביצועה, ואפרט.

בהודעתו של הנאשם למאשימה (מא/8, עמ' 3 להודעה) הודה הנאשם כי הוא לא נותן לעובדיו הזרים תלושי שכר, וכן שהוא אפילו לא לוקח את תלושי השכר מהנהלת החשבונות אשר עורכת אותם. הנאשם תירץ מחדלו זה בכך, שלטענתו לא ידע שהוא מחוייב לעשות זאת.

בעדותו בבית הדין, במסגרת חקירתו הראשית, העיד הנאשם כי הוא מסר לעובדיו תלושי שכר. הנאשם לא סיפק כל הסבר ביחס לגירסה הראשונית אשר נמסרה למאשימה על ידו ביום 24.8.08, 4 ימים לאחר הביקורת. לפיכך, יש להעדיף את הגירסה שמסר למאשימה בזמן אמת, לפיה לא מסר תלושי שכר לעובדיו נשוא כתב האישום.

8. ביחס לעבירה של העסקה ללא התקשרות בחוזה עבודה בכתב, מצאתי כי יש לזכות את הנאשם.

במסגרת הודעתו למאשימה, ציין הנאשם כי הוא והעובדים לא חתומים על חוזה עבודה אותם קיבל מחברת כח האדם. הנאשם המציא בזמן אמת לחוקר המאשימה חוזה עבודה; ואכן, מעין בהם עולה, כי לגבי עובדים מס' 1 ו- 2 אין כלל חתימות של מי מהצדדים על החוזה (כולל הנאשם), ולגבי עובד מס' 3 יש רק חתימה של הנאשם על העמוד הכתוב בשפה העברית ואין חתימה של העובד בצד העמוד הכתוב בשפה התאילנדית.

9. לאור שפורט לעיל, בשים לב לתוכן הודעתו של הנאשם ולחוזים שצירף בזמן אמת למאשימה, ניתן היה להרשיעו בביצוע העבירה.

דא עקא, שביום 17.11.09 המציא הנאשם למאשימה חוזה עבודה של העובדים נשוא כתב האישום,

כפי שקיבל אותם מחברת כח האדם; ומעיון בהם עולה כי גם הנאשם וגם עובדיו נשוא כתב האישום חתומים עליהם. כמו כן, בהודעתו הקצרה של עובד מס' 2 נאמר על ידו כי יש לו חוזה עבודה.

יצוין, כי לאחר המצאת החוזים החתומים על ידי הנאשם הוא לא נקרא לחקירה חוזרת אצל המאשימה, ואף במסגרת חקירתו הנגדית בבית הדין לא עומת עם נתונים אלו. בהודעתו מסר הנאשם כי לגבי עובד מספר 3 אין לו חוזה העסקה בנמצא, וכי אולי זה אצל חברת כח האדם. בסופו של יום המציא למאשימה במועד מאוחר יותר (17.11.09) את החוזה. בחקירתו הראשית הסביר הנאשם, כי כפי שמסר במועד מתן הודעתו למאשימה, החוזה לא היה בידיו, וזאת מאחר והעובד ברח אליו ממעסיק אחר, ורק מאוחר יותר, לאחר שהעובד ברח גם ממנו, מצא את החוזה בחדרו של העובד.

גם על גירסה זאת לא נחקר הנאשם בחקירתו הנגדית.

לאור כל האמור לעיל, משהומצאו על ידי הנאשם 3 חוזים חתומים במועד מאוחר לגביית ההודעה ולמועד הביקורת (בה כאמור לא נכח עקב שהייתו בחופשה); בשים לב כי לא נחקר לגבי האותנטיות של החוזים ונסיבות חתימתם, כמו גם ביחס לתאריך חתימתם; ובשים לב לכך שעובד מס' 2 מסר כי היה לו חוזה עבודה; הרי שיש לזכות את הנאשם ביחס לעבירה זו.

אחרית דבר

10. מכל האמור לעיל עולה, כי יש לזכות את הנאשם מעבירות של אי תשלום שכר מינימום והעסקה ללא התקשרות בחוזה בכתב.

מנגד, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של אי מסירת תלושי שכר; עבירה לפי **סעיף 24 לחוק הגנת השכר, תשי"ח - 1958 וסעיף 2 (ב) (7) לחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א - 1991.**

11. הכרעת הדין הוקראה ונמסרה לצדדים.

ניתנה היום, ט' אייר תשע"ה, (28 אפריל 2015), במעמד הצדדים.